

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180, Fax : 210-2124524

Αθήνα 6/7 /2018
Αριθμ. Πρωτ.: 494/77783

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Προστασία θαλάσσιου οικοσυστήματος»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 6392/31-5-2018**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Α. Αυγενάκης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας και κατ' επέκταση της Μεσογείου (άρθρο 3 § 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε.). Ωστόσο, η Μεσόγειος είναι μία κλειστή θάλασσα με είκοσι δύο (22) παράκτιες χώρες, από τις οποίες μόνο οι οκτώ (8) ανήκουν στην Ε.Ε. Ως εκ τούτου, η Κοινή Αλιευτική Πολιτική της Ε.Ε., με την οποία έχουν θεσπιστεί αυστηρά μέτρα διαχείρισης και ελέγχου της αλιείας, εφαρμόζεται υποχρεωτικά μόνο από τα οκτώ (8) Κράτη - Μέλη της. Το γεγονός αυτό επιδρά στην αποτελεσματικότητα οποιασδήποτε ρύθμισης για την αλιεία και τους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι διαμοιραζόμενοι με γειτονικές τρίτες χώρες, όπου δεν εφαρμόζονται οι κανονισμοί που εκδίδονται από την Ε.Ε., αλλά οι εθνικές τους διατάξεις.

Η ως άνω διαμορφωθείσα πραγματικότητα έχει πλέον αναγνωρισθεί και καταβάλλονται συστηματικές προσπάθειες, προκειμένου να εφαρμοσθεί μία Κοινή Πολιτική για την αλιεία και τους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους σε ολόκληρη τη Μεσόγειο, μέσω Περιφερειακών Οργανώσεων Διαχείρισης της Αλιείας (π.χ. General Fisheries Commission for the Mediterranean -GFCM). Στην προσπάθεια αυτή, η Ε.Ε. και τα Κράτη - Μέλη της παίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο.

Διευκρινίζεται ότι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ε.Ε., έχουν εκδοθεί και εφαρμόζονται σε όλη την ελληνική επικράτεια μία σειρά οριζόντιων διατάξεων, όπως είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 1380/2013 περί Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 1224/2009 περί ενός κοινοτικού συστήματος ελέγχου των αλιευτικών δραστηριοτήτων, ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1005/2008 για την καταπολέμηση της Παράνομης, Λαθραίας και Άναρχης αλιείας (Π.Λ.Α. αλιεία) και ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 «σχετικά με τα μέτρα διαχείρισης για τη βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στη Μεσόγειο Θάλασσα», ο οποίος καθορίζει όρους, προϋποθέσεις και μέτρα για την άσκηση της αλιείας στην ευαίσθητη αυτή λεκάνη.

Σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 (άρθρο 19), έχουν θεσπιστεί Σχέδια Διαχείρισης για τη λειτουργία δυναμικών αλιευτικών εργαλείων και συγκεκριμένα για:

- μηχανότρατες: αριθμ. 271/2576/9-1-2014 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σχέδιο Διαχείρισης για την διενέργεια αλιείας με το αλιευτικό εργαλείο δίκτυ τράτας βυθού (μηχανότρατα σύμφωνα με το β.δ. 666/66)» (Β' 58/16-1-2014),
- γρι-γρι για μικρά πελαγικά: αριθμ. 9131.4/2/2012/2-5-2012 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας «Εφαρμογή Καν (ΕΚ) 1967/2006 με την υιοθέτηση Σχεδίου Διαχείρισης αλιείας μικρών πελαγικών ειδών γαύρου (*Engraulis encrasicolus*) και σαρδέλας (*Sardina pilchardus*) που διενεργείται με το αλιευτικό εργαλείο γρι γρι» (Β' 1519/4-5-2012),
- βιντζότρατες: αριθμ. 6719/146097/29-12-2016 Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση Σχεδίου Διαχείρισης για το αλιευτικό εργαλείο “γρίπος που σύρεται από σκάφος” ή “βιντζότρατα” (SB), για αλιεία μαρίδας (*Spicara smaris*) και γόπας (*Boops boops*) σε συγκεκριμένες περιοχές της ελληνικής επικράτειας» (Β' 4348/30-12-2016).

Επίσης, έχουν χαρτογραφηθεί σε επίπεδο επικράτειας οι περιοχές που περιλαμβάνουν θαλάσσιους βυθούς με λιβάδια Ποσειδωνίας και έχουν θεσπιστεί απαγορεύσεις αλιείας με συγκεκριμένα εργαλεία [Αποφάσεις αριθμ.167368/14-5-2007 (Δ' 241/4-6-2007) και αριθμ. 2442/51879/28-4-2016 (Δ' 118/17-5-2016), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει].

Επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Γενική Διεύθυνση Αλιείας) ασκεί τις αρμοδιότητες της αλιευτικής διαχείρισης και εκμετάλλευσης των ιχθυοτρόφων υδάτων, στις οποίες εμπεριέχονται τα θέματα προστασίας των αλιευτικών πόρων και της ισορροπίας του θαλάσσιου οικοσυστήματος. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν θεσμοθετεί ρυθμιστικά μέτρα για την άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας, με γνώμονα την ορθολογική διαχείριση των ιχθυαποθεμάτων και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις στον τομέα. Ειδικότερα, προβλέπεται πληθώρα τοπικών και χρονικών απαγορεύσεων στην άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας από τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη, κυρίως με δυναμικά εργαλεία. Συνεχίζεται η εξέταση και νέων προτάσεων.

Ειδικότερα:

- Με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006, θεσπίζονται ελάχιστες αποστάσεις και βάθη για τη χρήση των αλιευτικών εργαλείων (άρθρο 13). Με τον Εκτελεστικό Κανονισμό 404/2011, θεσπίζονται λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του κοινοτικού συστήματος ελέγχου για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, με εκτεταμένη αναφορά στο Σύστημα Παρακολούθησης Σκαφών (Κεφ. IV.) Σε εφαρμογή των προαναφερομένων, υπάρχει υποχρέωση των κυβερνητών για την εξασφάλιση της συνεχούς και απρόσκοπτης λειτουργίας των Δορυφορικών Συσκευών Καταγραφής Στίγματος (Δ.Σ.Κ.Σ.), καθώς και η ενημέρωση από πλευράς τους, τόσο του ημερολογίου όσο και της οικείας Λιμενικής Αρχής, σε περίπτωση που, κατά τη διάρκεια του πλου, παραστεί ανάγκη το αλιευτικό σκάφος να εισέλθει σε απαγορευμένη για την αλιεία περιοχή – ζώνη.
- Στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1967/2006 (Κανονισμός Μεσογείου), προβλέπεται ότι τα Κράτη - Μέλη παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με τον καθορισμό προστατευόμενων περιοχών αλιείας, καθώς και με τα ενδεχόμενα μέτρα διαχείρισης που πρόκειται να εφαρμοσθούν σε αυτές, όταν η προστασία περιοχών γόνου, περιοχών αναπαραγωγής ή του θαλάσσιου οικοσυστήματος από τις επιβλαβείς επιπτώσεις της αλιείας επιβάλλει τη λήψη ειδικών μέτρων.

Παράλληλα με εθνικά μέτρα, θεσμοθετούνται και θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές, με την έννοια του άρθρου 2(2) του Κανονισμού της Μεσογείου.

Επισημαίνεται ότι η δημιουργία θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών θα πρέπει να βασίζεται σε επιστημονικές μελέτες και να τεκμηριώνεται από την ύπαρξη επαρκών συγκριτικών επιστημονικών στοιχείων.

Επίσης, σχετικά πρόσφατα, εκδόθηκε η αριθμ. 50743/11-12-2017 απόφαση του Υπουργού και Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Αναθεώρηση Εθνικού Καταλόγου περιοχών Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000» (Β' 4432/15-12-2017), στην οποία περιλαμβάνονται οι όροι χρήσης στις περιοχές που έχουν ενταχθεί, μεταξύ των οποίων και οι προϋποθέσεις άσκησης της αλιευτικής δραστηριότητας.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι ο έλεγχος και η αστυνόμευση της αλιευτικής δραστηριότητας στα θαλάσσια ύδατα, καθώς και η επιβολή κυρώσεων και προστίμων στους παραβάτες των διατάξεων της αλιευτικής νομοθεσίας, αποτελούν αρμοδιότητες του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και ασκούνται από τις κατά τόπους λιμενικές αρχές. Σημειώνεται ότι κάθε μορφής ασκούμενη αλιεία, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, αποτελεί παράνομη δραστηριότητα και επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι η επιβολή διαχειριστικών μέτρων της αλιείας, στο πλαίσιο μίας ολοκληρωμένης προσέγγισης του οικοσυστήματος, τα οποία, πέραν της περιβαλλοντικής, έχουν σημαντική κοινωνική και οικονομική διάσταση, πρέπει να στηρίζεται σε έγκυρη επιστημονική τεκμηρίωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1380/2013 για την Κοινή Αλιευτική Πολιτική. Στο πλαίσιο του ίδιου Κανονισμού, και ιδίως της αναφοράς στην περιφερειακή τεκμηρίωση λήψης μέτρων, εκπονήθηκαν τρεις (3) κοινές συστάσεις για διαχείριση απορρίψεων βενθικών ειδών που χαρακτηρίζουν την αλιεία μικρών πελαγικών ειδών (2017) και ειδών του παραρτήματος III του Κανονισμού της Μεσογείου (2018), στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 15 του ως άνω Κανονισμού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Λ. Αυγενάκη